

На сьогоднішній день говорити про загальні способи підтримки конкурентоспроможності країни у світовому економічному просторі по типу виявлення та усунення бар'єрів для розвитку бізнесу і приватних інвестицій, стимулювання міжнародного підприємництва, покращення інвестиційного клімату насправді не має сенсу, адже потрібно виділити та спрогнозувати саме конкретні кроки та заходи.

І перш за все найбільш привабливим бізнесом буде виробництво. Адже через падіння зарплат в Україні виробляти продукцію тут і постачати її по всьому світу буде дуже вигідно. Важливо розуміти, що нам треба відходити від сировинної моделі економіки, бо саме промислове виробництво переробленої с/г продукції – це майбутній тренд. І це великий шанс для України відновити свої довоєнні позиції.

Інформаційні джерела:

1. Паламарчук О. М. Міжнародна конкурентоспроможність України: оцінка проблем та шляхи покращення конкурентних позицій. Економічний вісник університету. - 2013. - Вип. 20(1). - С. 111-115.

2. Кошуба О. М. Підприємство в Україні: проблеми і перспективу розвитку. Економіка та держава. 2017. № 6. С. 103–106.

3. Аналіз розвитку економіки України в умовах воєнного стану від Василя Хмельницького [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://inlnk.ru/57XB25>.

4. Business news from Ukraine [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://inlnk.ru/9PVJ2w>

УДК 330.1

СВІТОВИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Пархоменко Д.В., здоб. вищ. осв. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Калита**
Державний торговельно-економічний університет

Фінансовий моніторинг є важливою та дієвою формою державного фінансового контролю з метою запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму [1].

Зарубіжний досвід організації нормативно – правової бази щодо фінансового моніторингу свідчить про те, що найбільш високий рівень організації фінансового моніторингу та найжорсткіші умови покарання щодо порушення закону у сфері легалізації доходів у США.

Кожна країна світу має свою систему державного фінансового моніторингу. У США діє Кримінальна відповідальність за легалізацію незаконних активів, у тому числі із необережністю може складати штраф у розмірі до 1 млн. дол. США, позбавлення волі до 20 років, і навіть конфіскація майна. Контролюючими органами є Федеральне казначейство США, Комітет з валютного контролю, Рада керуючих Федеральної резервної системи США. Підрозділом фінансової розвідки є структурний підрозділ Міністерства фінансів США Управління по протидії фінансовим злочинам. Недоліком даної системи є 60 % повідомлень від суб'єктів фінансового моніторингу у паперовому вигляді.

Для Франції характерною є адміністративна модель фінансового моніторингу, що визначається континентальною консервативністю та більш ліберальним характером. Спеціальним підрозділом фінансової розвідки у Франції є TRACFIN, який підпорядковується Міністерству економіки та фінансів, і Міністерству бюджету й має засекречену діяльність. Ключовим недоліком є те, що не має законодавчо закріплених вимог щодо надання інформації про закріплених вимог щодо надання інформації про фінансові операції, якщо їх сума перевищує певну граничну межу [2].

В Італії фінансовий моніторинг покладено на Ufficio Italiano Combi UIC (SAR), що підпорядковується Національному банку Італії [3]. Протягом останніх 10 років чисельність підозрілих операцій зросла в Італії майже в 10 разів. Найбільшу кількість повідомлень в Італії надають банки. Для забезпечення максимально ефективного фінансового моніторингу та зменшення бюрократизації в Італії застосовується автоматизована система спостереження. UIC (SAR) вимагає від банків та фінансових установ подавати групу фінансових та нефінансових показників про господарські операції клієнтів для виявлення аномальних (підозрілих) операцій та угод. Недоліки є в системі збору інформації.

Таким чином, проаналізувавши державний фінансовий моніторинг різних країн світу можна дійти того, що серед більшості країн світу найбільш поширеними методами та засобами боротьби з відмиванням « брудних » коштів та протидії фінансового тероризму є: кримінально – правові санкції, позбавлення права займати певні посади та моніторинг фінансових операцій.

Узагальнивши аналізовані моделі, можна зробити висновок, що процес вибору засобів регулювання фінансового моніторингу не є швидким, а залежить від чисельності фінансових установ, що функціонують, обсягами фінансових операцій, валютними та

фінансовими режимами, а також від структури фінансової системи та інших факторів. Слід мати на увазі, що більшість визначених особливостей використання світового досвіду фінансового моніторингу в Україні мають перспективу реалізації, за рахунок інформаційного та законодавчого забезпечення.

Інформаційні джерела:

1. Фінансовий моніторинг : електрон.-мультимедійний навч. посібник / Н.М. Внукова, Ж.О. Андрійченко. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017.

2. Офіційний сайт TRACFIN [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economie.gouv.fr/tracfin> – Заголовок з екрану.

3. Офіційний сайт UIC [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uif.bancaditalia.it>. – Заголовок з екрану.

УДК 621.9:681.3

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ ЕКСПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Пучок М.С., здоб. вищ. осв. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – канд. екон. наук **Л.Л. Белянко**
Державний торговельно-економічний університет

Експорт – це важлива складова економіки кожної країни. Для України, особливо сьогодні, коли на території нашої держави ведуться активні бойові дії від 24 лютого, це можливість залучити додаткові кошти на розвиток підприємництва та в цілому допомогти економіці країни.

Українська інфраструктура вже сім місяців існує в умовах часткової окупації та постійних обстрілів ворога. Порти заблоковані, залізничний транспорт працює нестабільно. Саме тому обсяги експорту значно скоротилися за непростий для всіх час. Розглядаючи сільське господарство – у 2021 році українські аграрії експортували соняшникової олії та зерна на 18,6 млрд дол., після початку війни для аграріїв залишилося лише невелике вікно – 20 тис. тонн на добу, які можна експортувати залізницею. За оцінками консалтингової компанії Varva Invest, у сховищах на продаж залишається близько 25 млн тонн пшениці та кукурудзи. Якщо припустити, що ці обсяги вціліли, то залізницею їх можна вивезти за три роки [1].

Що стосується металургії, то у 2021 році чорні метали посіли друге місце за обсягами експортних надходжень в Україну, сума перевищила 14 млрд дол. Зараз підприємства найбільших експортерів,